

Onderwerp Update Meerjarenprogramma Sport & Bewegen:
sportjaar 2021

Steller H.W. Slender

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 72 46 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 524596-2021

Datum 17-11-2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Ruim een jaar geleden stelde u als gemeenteraad de nieuwe Sport- en Bewegvisie 2021+ vast. Met dit nieuwe langetermijnbeleidskader voor sport, sportief bewegen en spelen leggen wij nog meer dan in het verleden de focus op gelijke kansen voor iedere Groninger om mee te doen aan sport en bewegen. Naast de faciliterende rol die wij als gemeente spelen in het sportdomein, willen wij nog meer als partner optreden van sport- en beweegprofessionals, vrijwilligers, sportondernemers en professionals uit aangrenzende domeinen. Wij streven niet alleen naar voldoende gelegenheid om te sporten, bewegen en spelen in onze gemeente, maar ook zo veel mogelijk barrières wegnemen die deelname in de weg staan.

In maart presenteerden wij het nieuwe Meerjarenprogramma Sport & Bewegen 2021-2025. De vijf ambities en strategieën uit de visie hebben we vertaald in elf praktische actielijnen. Tijdens de coronapandemie is veel aandacht uit gegaan naar het in stand houden van sportfaciliteiten (hardware) en sportclubs (software). De lockdowns hebben bij veel inwoners diepe sporen nagelaten. De afgelopen anderhalf jaar is de sportdeelname gedaald, vooral doordat de binnensport en teamsport lang hebben stilgelegen. Hoewel we niet per se minder zijn gaan bewegen, wordt er wel minder (samen) gesport. Ook zijn de verschillen in sport- en beweegdeelname tussen verschillende lagere en hogere sociaaleconomische groepen verder toegenomen.

Tijdens en na de zomer hebben we, onder meer vanuit het sociaal perspectiefplan corona en het Gronings Sportakkoord, veel nieuwe initiatieven ontplooid om zo snel mogelijk het sportief kapitaal te herstellen. In deze update nemen we u mee in deze korte termijn acties, maar ook in de plannen die ontwikkeld worden om op lange termijn het sportief kapitaal in Groningen te laten groeien.

Ieder kind sportief en vaardig

De bewegingsvaardigheid van kinderen is door het (deels) wegvallen van het bewegingsonderwijs en sport bij onze sportclubs de afgelopen anderhalf jaar nog verder gedaald. De instroom van de jongste jeugd bij sportclubs is lager geweest dan in andere jaren. Vanuit Bslim (*actielijn 1*) willen we een inhaalslag maken. Met een intensieve Bslim zomertour in de vakantie en veel buurtsportactiviteiten in de eerste schoolweken, wilden we zo snel mogelijk onze kinderen en jongeren weer aan het bewegen krijgen. De komende periode gaan we met de brede vakdocenten en buurtsportcoaches verder verkennen hoe de toeleiding naar een duurzame sportdeelname door een clublidmaatschap nog beter kan worden gerealiseerd.

In de Noordelijke wijken sluiten wij aan bij activiteiten rondom de verlengde schooldag om gelijke kansen (*actielijn 2*) in sport en bewegen te creëren. Samen met het onderwijs, kennisinstellingen en topsportclubs willen we de ontwikkeling van bewegingsvaardigheid stimuleren. De topsportclubs gaan aan de slag met een scholentour om meervoudig bewegen op de kaart te zetten. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) verkennen we of specifieke interventies zoals peutergym, pauzespelen en bewegend leren in de hele gemeente kunnen worden ingezet in het primair onderwijs.

In de beantwoording van de schriftelijke vragen ex art. 38 RvO van het CDA over inclusief sporten en bewegen hebben we u een update gegeven over de *actielijn 3* 'voor iedereen een sport'. Naast een divers en inclusief sport- en beweegaanbod willen we ook financiële barrières wegnemen voor lage inkomensgroepen. Naast het bestaande Jeugdfonds Sport en Cultuur is er een voorstel om aan de slag te gaan met een pilot Volwassenenfonds. U bent hierover ook recent geïnformeerd. Ook willen we het kennismaken met nieuwe sporten zo laagdrempelig mogelijk maken. Wij zijn bijzonder blij dat de sport- en cultuurhopper nog nooit zoveel deelnemers heeft getrokken als dit najaar.

Vitale sportclubs in de buurt

Sportclubs hebben een zware periode achter de rug. Financieel lijken veel sportclubs, mede dankzij het Sportloket en de compensatieregelingen, redelijk goed door de crisis te komen. Maar het binden van leden en vrijwilligers en het in stand houden van het clubgevoel en -identiteit is lastig gebleken tijdens coronapandemie. Samen met Huis voor de Sport hebben we in het voorjaar enkele webinars georganiseerd om clubs te helpen in deze complexe situatie. Ook vanuit de sportbonden is er gelukkig veel support om bestuurders door deze lastige periode te loodsen. Samen met het Gronings Sportakkoord hebben we extra inspanningen gedaan om de opstart na de zomer extra feestelijk te vieren. In totaal hebben 39 sportclubs gebruik gemaakt van de actie ‘heropening sportclubs’.

Er hebben zich nog weinig clubs gemeld met acute financiële problemen of een problematische terugloop in ledenaantallen. Maar met het oog op (mogelijk) nieuwe coronamaatregelen blijven we de ontwikkelingen intensief volgen en willen we sportclubs helpen waar nodig. We weten uit eerdere (economische) crisissen dat de klap bij sportclubs vaak wat later komt. Daarom willen we de vitaliteit van sportclubs, en de knelpunten die ervaren worden nu zij weer geopend zijn, extra gaan monitoren dit najaar en voorjaar.

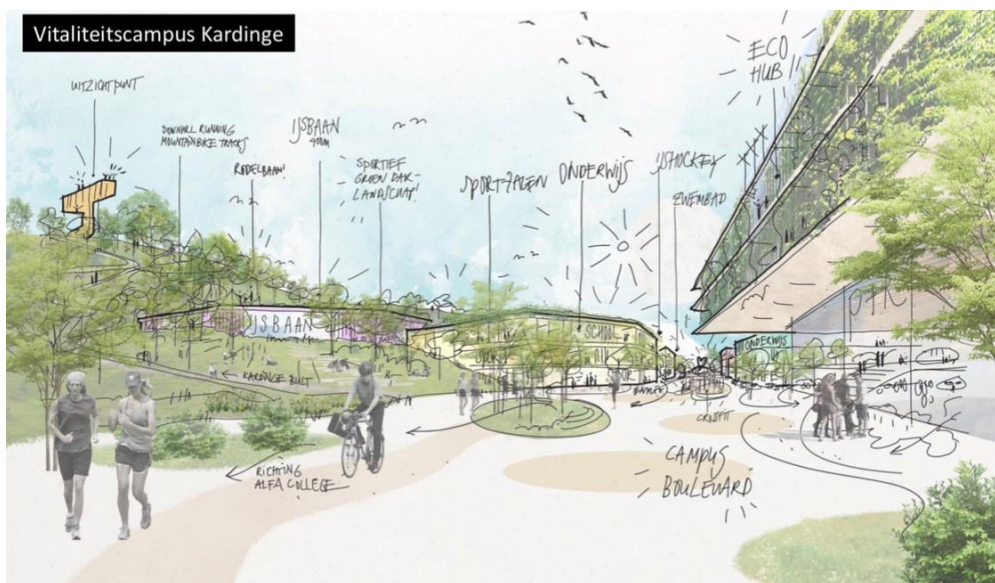
Met het oog op de toekomst willen we samen met de Groningse sportclubs streven naar een veilig, positief in inclusief sportklimaat (*actielijn 4*). Een dergelijk klimaat draagt niet alleen bij aan positieve sportervaringen voor de leden van de sportclub, maar zorgt ook voor bestaansrecht op lange termijn. Met input vanuit sportbonden, NOC*NSF en de Sportkoepel Groningen is er een inventarisatie gemaakt van mogelijke interventies op deze drie thema's. We gaan in ieder geval participeren in het landelijk project Kinderen Centraal dat zich richt op de pedagogische kwaliteit van de begeleiding bij sportclubs. De komende periode gaan we een lokaal actieplan 'veilig en positief sportklimaat' uitwerken en zetten we ook het project Gelijkspele, gericht op inclusiviteit van LHBTI+ers in de sport, voort.

Naar aanleiding van het haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd door Huis voor de Sport zijn we een pilot gestart met sportparkmanagement (*actielijn 5*) op sportpark Corpus den Hoorn. De sportparkmanager helpt de sportclubs door samenwerking onderling te stimuleren, gezamenlijke knelpunten op te pakken, nieuw aanbod voor specifieke doelgroepen te ontwikkelen, maar ook in het leggen van verbindingen met onderwijs, zorg en sociaal domein. Met de sportparkmanager streven we naar een meer open karakter van het sportpark en waar mogelijk ook meer gebruik overdag. Een voorbeeld van zijn werk is de opstart van enkele Old Stars sportgroepen in samenwerking met lokale sportclubs. De komende periode gaan we onderzoeken in hoeverre sportparkmanagement en het 'sportwijken' concept vanuit het sportakkoord van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen versterken.

Uitnodigende sportieve ruimte

De afgelopen maanden heeft u zich als raad gebogen over complexe dossiers zoals de harmonisatie sporttarieven, de toekomst van Kardinge, de toekomst van topsportlocatie MartiniPlaza, uitdagingen op het gebied van binnensportcapaciteit en kunstgrasvelden. Er is hard gewerkt op het gebied van beter benutten (*actielijn 6*) en een gelijk speelveld voor alle sportclubs in de gemeente. Maar met de groei van het inwoneraantal blijft de beschikbare sportieve capaciteit (*actielijn 7*) een uitdaging. Soms is een tussenoplossing nodig, zoals het realiseren van een blaashal. Maar tegelijkertijd zitten we vanuit sport en bewegen aan tafel bij gebiedsontwikkeling projecten zoals Kardinge, De Suikerzijde en de Held III en volgen wij de ontwikkelingen aan de andere kant van de stad rondom Stadshavens, Eemskanaalzone, Meerstad en Engelbert. Hier bent u in september over geïnformeerd in de update capaciteit sport en bewegen.

Niet alleen op het gebied van binnensport, waarvoor het Integraal Accommodatieplan Bewegingsonderwijs en Binnensport (IABB) in ontwikkeling is, en op het gebied van sportparken is het nodig om goed te anticiperen op een groeiend inwoneraantal. Het sportlandschap is zoals altijd in beweging en zorgt ook voor vraag naar andersoortige accommodaties. Verschillende groepen urban sporters (skaters, freerunners, etc) kloppen bij ons aan omdat zij zoekende zijn naar zowel binnen- als buitenlocaties. Deze

sporten zijn sterk in ontwikkeling. Een relatief nieuwe sport als Padel is de snelst groeiende sport in Nederland, die ook in Groningen tot een nieuw aanbod heeft geleid om meerdere plekken. Maar ook de toenemende verschuiving van zondagvoetbal naar zaterdagvoetbal zorgt voor uitdagingen op het gebied van sportieve capaciteit. Het blijft een uitdaging om integraal de juiste afwegingen en prioriteiten te stellen in een sportlandschap dat steeds diverser wordt.

Daar waar nieuw gebouwd wordt zorgen we dat accommodaties inspelen op nieuwe ontwikkelingen binnen sport en bewegingsonderwijs, toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en dat er zo duurzaam mogelijk gebouwd wordt, zoals bij gymzaal De Meet en gymzaal Rummerinkhof (Haren), Molukkenstraat (Groningen) en IKC Groenewei (Meerstad). Maar ook bij de recent opleverde Sportzaal de Wiardt (Groningen). Naast alle nieuwe ontwikkelingen worden met enige regelmaat gebruikelijke investeringen gedaan in het sportvastgoed, bijvoorbeeld als het gaat om de vervanging van kunstgrasvelden of verbeteringen op het gebied van veldverlichting door LED.

Sporten en spelen in de buurt

Actielijn 8 met als thema ‘spelen’ is nieuw in het sport- en beweegbeleid. Er is afgelopen jaren intensief gebouwd aan de samenwerking tussen het sport- en beweegbeleid, stadsontwikkeling en stadsbeheer als het gaat om sport- en spelfaciliteiten in de openbare ruimte. Samen is er een integraal proces spelen en bewegen ontwikkeld, waarmee bewonersinitiatieven twee keer per jaar integraal afgewogen zullen worden. Het recept voor sport-, speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken wordt steeds breder gedeeld binnen de gemeente en bij lokale stakeholders. Ontwikkelingen rondom een spelnetwerk in de binnenstad en groene schoolpleinen zijn hier een voorbeeld van. Daarnaast is het de bedoeling om aansluiting te vinden bij het landelijk SamenSpeelAkkoord met als insteek om meer inclusieve speelplekken in de gemeente te ontwikkelen en een inclusieve spelcultuur te realiseren.

De actielijn spelen richt zich niet alleen op de fysieke speelplekken, maar ook het ontwikkelen van de lokale samenwerking. Het integraal zomerprogramma is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen onderwijs, speeltuinverenigingen, buurtsportcoaches en andere partners. Het succes van afgelopen zomer maakt dat er nu gekeken wordt of activiteiten in de verschillende vakanties het hele jaar door haalbaar zijn. Ook binnen de Bewegende Stad (*actielijn 9*) is er afgelopen zomer veel aandacht geweest voor het ontwikkelen van nieuwe

samenwerkingsverbanden. Mede dankzij het sociaal perspectiefplan corona is er op diverse plekken gewerkt aan de (door)ontwikkeling van bestaande en nieuwe sportcommunities. Voorbeelden hiervan zijn de activatie van buitenfitness plekken door Open Gyms, het activeren van urban sports middels de City Legends app en de organisatie van het Urban Event. Ook kent het gebiedsgericht werken successen, zoals met de realisatie van twee Dreamcourts en activiteiten vanuit Oosterparkwijk in Beweging.

Ondertussen wordt er nog druk gewerkt aan verschillende projecten, zoals bijvoorbeeld aan een sport- en speelplek in de Helpermaar, het MTB skillspark in Meerstad en een stedelijke skatevoorziening. Tijdens de Nationale Sportweek zijn de nieuwe sport- en beweegplekken Kardingeberg en Beijum geopend. Als partner van Kennislab BIOR-Noord worden ervaring vanuit deze actielijn breed gedeeld in workshops en scholingsprogramma's om zo lokale en regionale professionals te inspireren om mee te bouwen aan een beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte. Onze verwachting is dat de nieuwe omgevingsvisie dit proces alleen maar zal gaan versnellen. In de bijlage treft u een infographic met een totaaloverzicht van de activiteiten vanuit de Bewegende Stad (bijlage 1).

(Top)talent als inspiratiebron

Als gemeente Groningen zijn wij aangehaakt bij de Topsportagenda Noord-Nederland, die inmiddels is omgedoopt tot Talenthub Noord, om het talentklimaat (*actielijn 10*) binnen de gemeente te versterken. Ook leveren we binnen het Provinciaal Bewegakkoord een bijdrage aan de ambitie 'Topsport die inspireert'. De zeven aangesloten regionale talentprogramma's (RTC's) in Groningen en Topsport Noord hebben onlangs een samenwerkingsovereenkomst getekend. Hiermee wordt de bestaande samenwerking bekrachtigd waarin topsport en talentontwikkeling in Groningen optimaal wordt gefaciliteerd door Topsport Noord. Samen met Topsport Noord en de Skateboard Federatie Nederland zijn we ook aan het onderzoeken of we in Groningen kunnen starten met de Skateboard Talenthub Groningen.

Samen met Topsport Noord, de drie provincies, verschillende gemeenten, de topsportclubs en kennisinstellingen (die samenwerken in Sport Science &

Innovation Groningen) bouwen we aan het doorontwikkelen van de RTC's en aan het ontsluiten van de kennis en ervaringen vanuit dit netwerk richting de breedtesport. Masterclasses, kledkamersessies, symposia, een coachplatform en een socialmedia campagne worden ingezet om het komend jaar de jeugd te inspireren in beweging te komen en een impuls te geven aan de kwaliteit van de begeleiding binnen de sportclubs.

Ook zullen onze topsporters en toptalenten weer geëerd worden tijdens het Sportgala Groningen. Voorafgaand aan het gala wordt vanuit de partners van Talenthub Noord een symposium georganiseerd waarbij de aanwezige wetenschappelijke- en praktijkkennis in Groningen gedeeld wordt met een breed publiek van sport- en beweegprofessionals. Met het inzetten van topsporters, coaches en talenten om professionals, vrijwilligers en deelnemers in de breedtesport te inspireren, hebben we een nieuwe invalshoek toegevoegd aan ons sportbeleid. Tijdens de Nationale Sportweek hebben we naast de Sport050 sportpromotors ook oud-voetbalinternational Kees Kist ingezet om sportende ouderen te inspireren en oud-FC Groningen-speler Yuri Cornelisse clinics laten verzorgen bij activiteiten vanuit Old Stars en Kids United.

Daarnaast neemt Groningen deel aan Project Comeback, een landelijk initiatief van mediabedrijf Helden, waarbij topsporters ingezet worden om het mentaal welzijn en de gezonde leefstijl van jongeren en studenten te verbeteren. Veel studenten hebben het zwaar gehad tijdens de pandemie en de problemen die binnen deze doelgroep spelen worden niet altijd onderkend. Met dit project willen we de kracht van sport specifiek inzetten om studenten die worstelen sterker te laten terugkomen na tegenslag.

Doorkijkje naar 2022

Na een jaar vol ondersteuning van sportorganisaties omtrent de coronapandemie, een bomvolle zomer met veel sportactiviteiten en een mooi programma tijdens de Nationale Sportweek, begint het Groninger sportlandschap weer volop tot leven te komen. Vanuit *actielijn 11* 'Platform Sport050' wordt gewerkt aan het nog beter zichtbaar maken van het sportaanbod dat Groningen te bieden heeft. Op het gebied van communicatie wordt aan de weg getimmerd. De krant tijdens de Nationale Sportweek, het Sport050 Magazine, de website en de sociale media kanalen worden goed

benut. Er wordt gewerkt aan het nog beter ontsluiten van sport- en beweegaanbod via de website. De tevredenheid over de dienstverlening van Sport050 scoorde bij de laatste meting (2019) positief bij 86% van de respondenten. Inmiddels is er een nieuw systeem voor het meten van klanttevredenheid in gebruik genomen, waarmee de tevredenheid continu wordt gemonitord en er sneller kan worden ingespeeld op knelpunten.

Nu we hopelijk weer een volledig sportseizoen tegemoet gaan streven we ernaar om de sport weer zo goed mogelijk te faciliteren. De nieuwe actielijnen zoals die gericht op een veilig, positief en inclusief sportklimaat, een wijkgerichte aanpak (sportparkmanagement, sportwijken), aandacht voor (buiten)spelen en Talenthub Noord hebben nog tijd nodig om zich in de praktijk te bewijzen. Deze actielijnen willen goed monitoren om te kijken of we de beoogde doelen weten te realiseren. Recent hebben wij het Sportnetwerk050 afgetrapt, een breed netwerk van organisaties met raakvlak in ons domein. Samen met dit netwerk willen we afstemmen, nieuwe initiatieven ontwikkelen, maar ook kijken of de gezamenlijke inspanningen de beoogde resultaten opleveren.

In de voorjaarsupdate zullen wij u verder informeren over de voortgang op de verschillende ambities van de sport- en bewegvisie en tegen die tijd hopen we ook een gedegen impactanalyse van de coronacrisis op het sportlandschap te kunnen presenteren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.